

NA CESTĚ DO RINGU

Průvodce přípravami holštýnského skotu

Autoři

Ing. Michaela Plotová

Ing. Kateřina Cihlářová

Autoři fotografií

Guillaume Moy

Mathias Penn

Kolektiv Young breeders school

Jiří Rubek

Jana Viedemanová

Gabriela Pilařová

Jana Knoblochová

Martina Sasáková

Gabriel Lesanský

Soňa Jelínková

Michaela Plotová

Informace o příručce

Grafické zpracování: Kamil Žižka – Žalud design

Tisk: Tiskárna WENDY s. r. o., Mělník

Rok vydání: 2025

Vydání první

Obsah

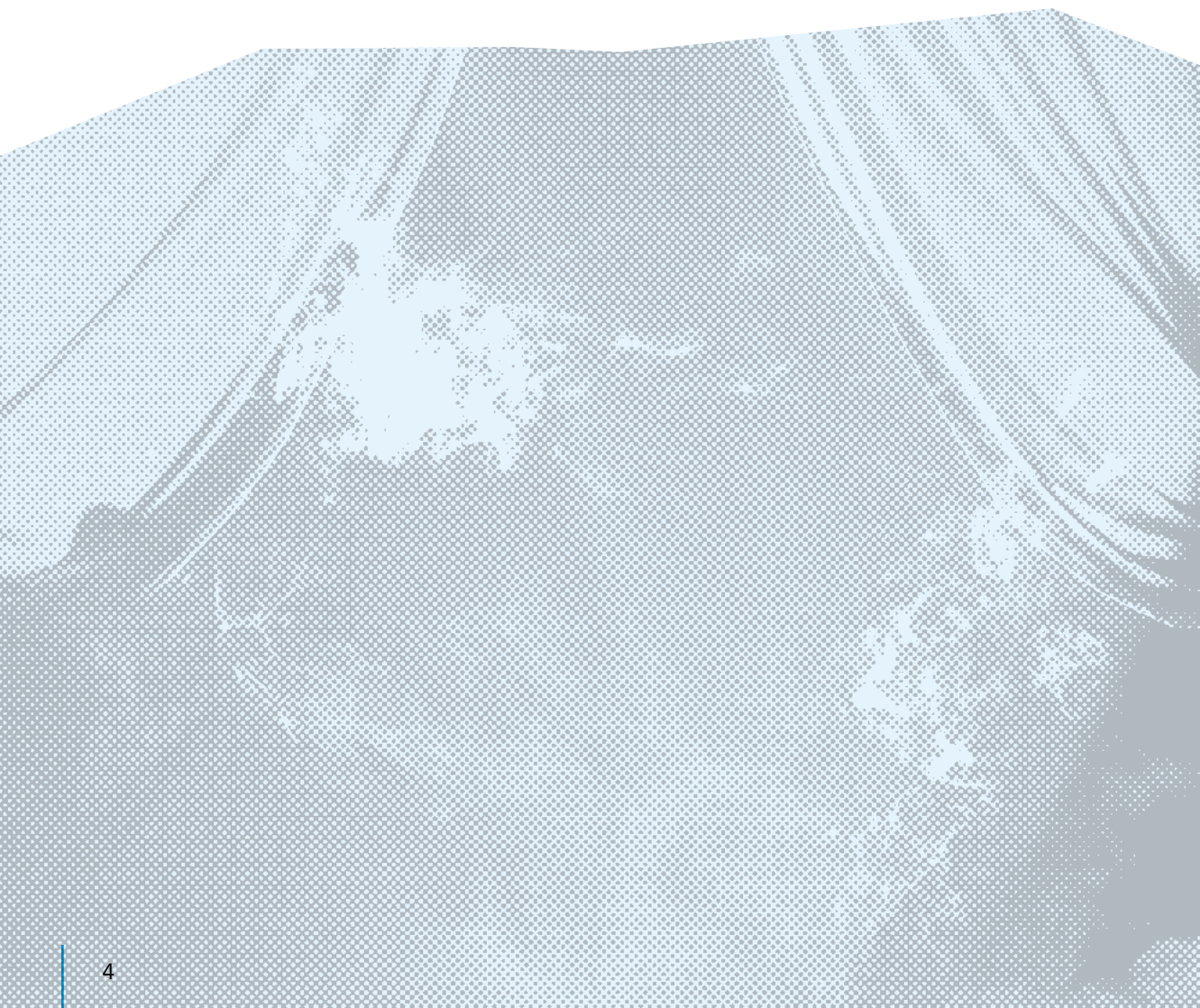
Aby vás na cestě do ringu nic nepřekvapilo	4
Výběr zvířat	5
Čím dříve tím lépe	8
Příprava výstavních potřeb	10
Výběr ohlávky	10
Mytí	11
Příprava pomůcek	11
Péče o paznehty	13
Stříhání	13
Příprava pomůcek	13
Postup stříhání	14
I na vodiči záleží	18
Odjezd na výstavu	19
Na výstavě	20
Časování mléčné žlázy	21
Finální fitting	22
Zvýrazněná žebra	24
Pravidla v ringu	24
Před vstupem do ringu	24
V ringu	25
Judge má vždycky pravdu	29
Plán příprav	30
45 dní před výstavy	30
30 dní před výstavy	30
20 dní před výstavou	31
15 dní před výstavou	31
10 dní před výstavou	31
7 dní před výstavou	31
V den odjezdu	32
Den před výstavou	32
V den šampionátu	33
Mladí chovatelé	34
Soutěž mladých vodičů	36
Soutěž mladých stříhačů	39

Aby vás na cestě do ringu nic nepřekvapilo

Účast na regionální či národní výstavě umožňuje chovateli předvést jeho nejlepší plemenice, které jsou výsledkem několikaletého šlechtitelského úsilí a zootechnické péče. Výslednému vstupu do ringu ale předchází mnoho týdnů až měsíců příprav, a právě konzistentní práce často rozhoduje o vítězi. Abychom vám přípravy alespoň trochu usnadnily, sepsaly jsme pro vás tzv. příručku vystavovatele, která vás provede celým procesem krok za krokem.

Potkáme se v ringu!

Ing. Michaela Plotová & Ing. Kateřina Cihlářová

Výběr zvířat

Výběr reprezentativního zvířete, se kterým vyrazíme na výstavu, je sice pouze začátek práce, ale je neodmyslitelnou součástí budoucího úspěchu. Zvíře vybíráme podle znaků exteriéru. Hlavním požadavkem u dojeného plemene je, aby plemence byla jemná, harmonická a měla mléčný charakter. Při výběru musíme zapomenout na to, že zrovna „Matylda“ z druhé sekce je naše oblíbená. Vyrážíme na soutěž krásy, ve které jdou všechny osobní sympatie stranou.

Mezi jalovicemi hledáme zástupkyni holštýnského plemene, která:

- ❑ Má typický mléčný charakter, což představuje jemné zvíře s hlubokým tělem, dostatečnou šířkou hrudníku a dlouhým krkem s dobře utvářenou hlavou
- ❑ Její chůze je lehká se správným postavením končetin a úhlem paznehtu - hlavně zadní končetiny by měly být pevné
- ❑ Na svůj věk je dobře roslá
- ❑ Má hluboká a otevřená žebra
- ❑ Má dlouhou, širokou zád' se správným sklonem od kyčlí k sedacím hrbolům a širokými bedry

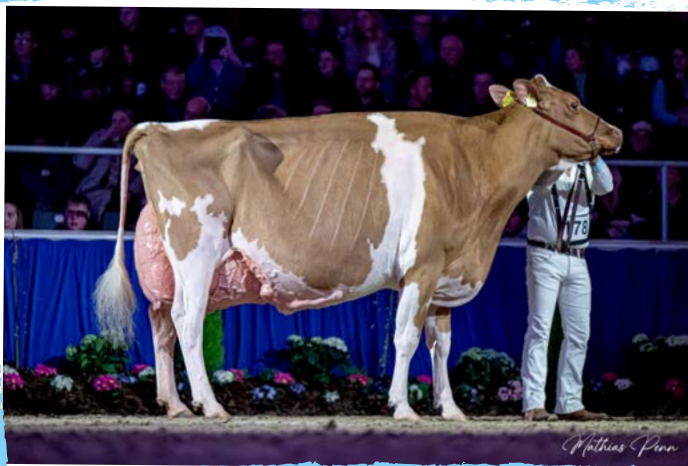

Vítězka kategorie jalovic
Národního holštýnského
šampionátu v Brně 2023
– CIHLAR BAROLO MIA
(626998-921) z farmy
Ing. Radka Cihláře.

V tabulce níže naleznete optimální velikostní parametry zvířete pro jednotlivé věkové kategorie. Vyhněte se tak nadměrně vykrmeným nebo naopak malým jalovicím. V České republice se vzhledem k menšímu počtu přihlašovaných jalovic, soutěží pouze v jedné skupině, a to obvykle ve věku 10–16 měsíců. V zahraničí je ovšem věková hranice posunuta až na 24 měsíců. Tyto parametry se mohou měnit v závislosti na pořadateli, proto se před každou soutěží nezapomeňte ujistit a hlavně si spočítat zda v den soutěže nebude vaše jalovice již mimo věkovou hranici.

Metodika
lineárního popisu

Optimální velikost dle věku jalovice

věk v měsících	hmotnost v kg	výška v cm
0	58	93,0
1	85	100,0
2	113	107,0
3	141	111,0
4	169	117,0
5	197	120,0
6	225	124,0
7	252	127,0
8	280	130,0
9	308	133,0
10	335	136,0
11	364	138,0
12	391	140,0
13	419	142,0
14	447	144,0
15	475	146,0
16	502	148,0
17	530	149,5
18	558	151,0
19	585	151,6
20	613	152,3
21	641	153,0
22	669	153,6
23	697	154,3
24	725	155,0

U krav, jsou hlavními kritérii tělesný rámec, který je charakterizován výškou v kříži. Sledujeme také utváření horní linie, kde by hřbet měl být rovný, pevný s širokými bedry. Rovněž nás zajímá šířka zádě neboli vzdálenost mezi vrcholy sedacích hrbolů. Plemenice by měla mít dlouhou, širokou jasně tvarovanou zád', která je rovná až mírně skloněná s přiměřeně dlouhou a rovně postavenou křížovou kostí, jež nevyčnívá výrazněji nad horní okraj kyčelních hrbolů.

Neméně důležitým znakem je hloubka těla, která je posuzována v ose posledních žeber. Dále nás zajímá šířka hrudníku, která je charakterizována šířkou základny hrudníku mezi předními končetinami při pohledu zepředu. Hrudník by měl být dlouhý a hluboký se širokou základnou, která zabezpečuje značný prostor mezi předními končetinami.

U krav požadujeme výraznou otevřenost žeber. Ta by měla být dlouhá a plochá, šikmo postavena k páteři s velkými mezižebními prostory.

Při posuzování krav je stěžejním utváření mléčné žlázy. Judge sleduje hloubku veme-ne. Jeho báze by se měla nacházet mírně nad hlezenním kloubem s odpovídající kapacitou. Zadní čtvrtě by měly být pevně a vysoko upnuté, široké, mírně zaoblené,

stejně šířky od horního okraje až po základnu. U předních čtvrtí požadujeme pevné a hladké upnutí k břišní stěně. Silný a výrazný závěsný vaz, jasně rozdělující vemeno na dvě poloviny. Struky by měly být stejně velké, středně silné (2–3 cm) a dlouhé (5–7 cm), válcovité a kolmo zavěšené. Při pohledu ze strany by měly být umístěny uprostřed každé čtvrtě. Přihlíženo je také k textuře mléčné žlázy, jež by měla být měkká a pružná. Žádoucí jsou také dlouhé a klikatě probíhající mléčné žíly.

Dále nás zajímá postavení končetin. U zadních končetin sledujeme míru vbočení hlezen a vybočení zadních končetin při pohledu zezadu. Při pohledu z boku se zaměřujeme na zaúhlení zadních končetin v hlezenním kloubu. Hledáme plemence s tzv. suchými končetinami se zřetelnými, přiměřeně silnými a pevnými kostmi a klouby, s výraznými a pevnými šlachami, s pravidelným a širokým postojem.

Dále posuzujeme úhel stěny paznehtu k podlaze na zadních končetinách. S čímž souvisí chodivost plemence. Ta by měla jít pravidelným pevným a dlouhým krokem s přímým pohybem končetin.

Při výběru výstavních plemenic je nutné sledovat i jejich kondici, která je charakterizována tukovým pokryvem kostního podkladu v oblasti kořene ocasu, beder a pánve. Popisuje se na základě vizuálního pohledu na krávu zezadu a z boku. Nejprve se posuzuje krajina kořene ocasu a beder, následně krajina pánve.

Posledním znakem je kvalita kostí, která popisuje tvar kostí zadních končetin při pohledu zezadu i ze strany. Žádoucí je jejich jemné, ploché utváření.

Na webu holstein.cz je v sekci Plemence/ Exteriér k dispozici Metodika lineárního popisu, ve které jsou pro lepší pochopení jednotlivé znaky vyobrazeny graficky spolu s jejich bodovým hodnocením.

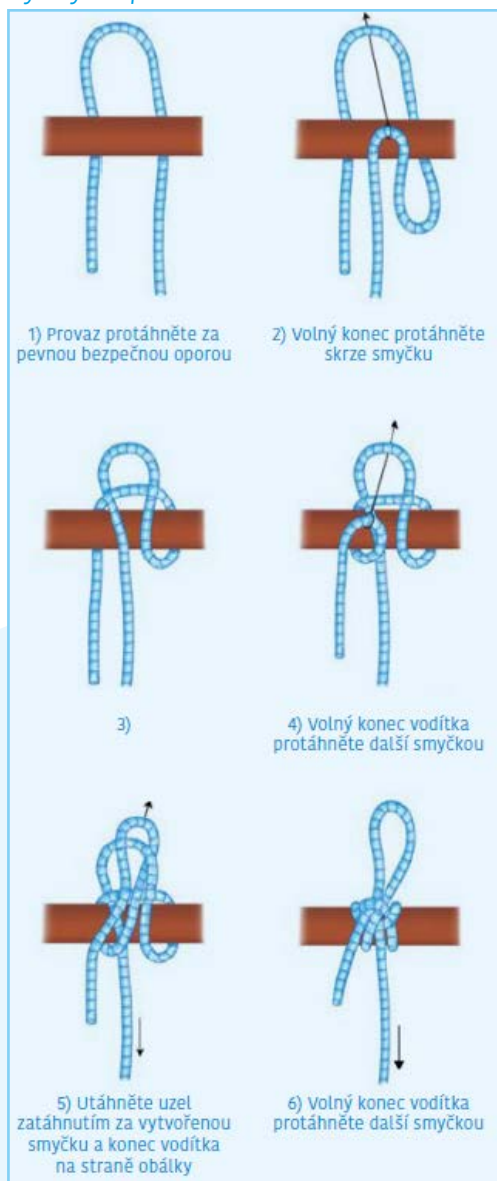
Vítězka Národního holštýnského šampionátu Brno 2023 - CHORUSIC REDROCK LUCILLE 24 ET (501053-921) z farmy 1. zemědělská, a.s. Chorušice

Pokud si výběrem plemenic nejste jistí, můžete se obrátit na bonitéra pro vaši oblast či kontaktovat přímo hlavního bonitéra Ing. Ladislava Vondráška

<https://www.holstein.cz/cz/kontakty>

Čím dříve tím lépe

Rychlý bezpečnostní uzel

Prvotní kroky při práci se zvířetem jsou klíčové, ideální je tedy začít vodit jalovice již v raném věku, kdy jsou dobře ovladatelné a práci na ohlávce si poté pamatují až do dospělosti. Ovšem ne vždy máme tu možnost pracovat se zvířetem hned od raného věku, a tak se velmi často stává, že začínáme s přípravami až během první laktace. Bez ohledu na to, s jakou kategorií zvířat pracujeme, je zásadní klid. Pro zvíře by společnost člověka měla být příjemnou zkušeností včetně běžných ošetrovatelských úkonů. To nám pomůže eliminovat vzájemný stres při prvním nasazení ohlávky. Počáteční trénink je vhodné provádět z důvodu bezpečnosti na provazové ohlávce. Před samotným voděním je vhodné zvíře nejprve na ohlávce na několik minut uvázat, aby se seznámilo s neznámým tlakem. Nasazení ohlávky obvykle realizujeme po fixaci plemenice do headlocku nebo přípouštěcího boxu. Není ani od věci přizvat si někoho na pomoc. Při následném uvazování zvířete je vždy nutné použít bezpečnostní uzel (tzv. koňský či jezdecký uzel), který je v případě nutnosti rychle uvolnitelný. Pro první úvaz vybíráme vhodné místo s dostatkem prostoru kolem tak, aby nedošlo ke zranění a zvíře máme neustále pod dozorem.

Tuto chvíli můžeme využívat také proto, aby si zvyklo na náš dotek na různých partiích těla. Po opakovaném seznámení s ohlávkou můžeme začít zvíře vodit. Pro začátek stačí pár kroků na provazové ohlávce přímo v sekci. Výhodou provazové ohlávky je, že má nastavitelnou velikost, takže jí lze využít jak na telata, tak dospělé krávy. Následně začínáme pracovat na kožené výstavní ohlávce, která musí být ve správné velikosti.

Trénink by neměl přesáhnout 20 minut. Pokud to alespoň trochu jde, nechte vodění

Správná výška úvazu

Příliš nízko

Správně

Příliš vysoko

na odpoledne. Dojnice už v té době bývají nažrané, díky čemuž nebudou mít tendence vrhnout se zpět ke žlabu.

Obecně platí, že zvíře vedeme vždy zleva. Při prvních trénincích můžeme pro snazší ovladatelnost držet ohlávku oběma rukama a stát čelem ke zvířeti. Později by měla plemenice snadno spolupracovat a být ovladatelná jen jednou rukou. Druhou pak používáme na držení kožní řasy v oblasti lící kosti nebo na korekci postoje.

Během příprav je potřeba zvíře naučit chodit jak rychlejším pracovním tempem, tak hlavně pomalou výstavní chůzí. Pracovní tempo využíváme při manipulaci mimo ring, ale také ve chvíli, kdy se vodič musí co nejrychleji zařadit na pozici určující pořadí v průběhu soutěže. Naopak během předvádění v ringu je žádoucí chodit pomalejším tempem tzv. výstavní chůzí, která je klidná a velmi pomalá, jelikož judge potřebuje čas, aby si mohl prohlédnout každou tělesnou partii a pečlivě ji zhodnotit. Plemenice by rovněž měla během výstavy nést hlavu mírně nahoře, díky čemuž se opticky prodlouží, vyrovná se hřbetní linie a celkově zvíře působí elegantním dojmem čímž se podtrhne jeho mléčný charakter.

Dalším cílem je naučit zvíře reagovat na naše pobídky pro zastavení a opětovné rozjetí nebo srovnání končetin do výstavního postoje. Při srovnání končetin by na ně neměl vodič zvířeti šlapat, ale jen ho mírně couvnout anebo naopak pobídnout v krok v před.

Pokud se plemenice hrbí, můžeme jí palcem a ukazováčkem obejmout linii topolinu a mírně do ní zatlačit. Požádejte někoho dalšího, kdo vám ji předvede, abyste si ji mohli ze vzdálenosti několika kroků lépe prohlédnout a určit body na hřbetní linii, které je třeba stlačit. Pokud vyvineme tlak na nesprávném místě nerovnost hřbetu tím ještě více zdůrazníme. Někdy se naopak stává, že se zvíře prohýbá. V takovém případě můžeme volnou pravou rukou mírně zatlačit do spodní poloviny břicha.

Nesmíme zapomenout ani na nácvik výstavního postoje. Ten využijeme při srovnávání zvířat do řady a také při individuálním posuzování. Jalovice ve výstavním postoji má vždy zadní nohu blíže k rozhodčímu zakročenou mírně vzad. U krav je tomu opačně - tedy zadní noha blíže k judgovi je předkročena mírně v před, aby vyniklo upnutí vemene. Přední nohy u obou kategorií jsou vždy vedle sebe.

Porovnání výstavního postoje jalovice a krávy

Po zvládnutí výstavní chůze zvykáme zvíře na náhlé zvuky, jako je tleskání nebo hlasitá hudba, které jsou součástí každé výstavy a příprava na takové vjemy nám může v den D usnadnit práci.

Příprava výstavních potřeb

■ Výběr ohlávky

Pro správnou ovladatelnost zvířete je také klíčová správná velikost ohlávky a následné nastavení umístění nánosníku, který by se měl nacházet přesně v polovině nosní kosti, jak je vidět na obrázku níže. Díky správnému nastavení dosáhneme lepšího kontaktu se zvířetem a tím i jeho snazší ovladatelnosti. Předváděcí kožené ohlávky se vyrábějí ve velikostech na telata, jalovice i krávy, kde jsou jednotlivé kategorie dále odstupňovány (S – XL). Jalovicím obvykle sedí velikost S nebo M. Pro krávy volíme velikost L, zřídka kdy XL. Příliš velká ohlávka kazí celkový dojem, a hlavně snižuje ovladatelnost zvířete.

*Padnoucí vodící ohlávka
má nánosník v polovině
nosní kosti*

Naopak malá ohlávka bude plemenci tlačit a nebude chtít spolupracovat. Při nasazování kožené ohlávky nezapomínáme, že spona, kterou se řetízek připíná k ohlávce vždy směřuje od hlavy zvířete, aby nedošlo ke skřípnutí kůže.

Pracovní provazové ohlávky mají nastavitelnou velikost, takže je lze použít jak na telata, tak dospělé krávy. Využijeme je také při mytí a stříhání.

■ Mytí

Ještě než začneme, je potřeba se ujistit, že v prostorách, kde budeme zvířata mýt, není kluzký povrch. Často jsou k tomu využívány čekárny před dojírnou, kde bývá povrch z PVC. Obzvláště na první mytí si vyhradíme dostatek času. Většina zvířat má na končetinách a laloku tzv. kaštany, kterých je velmi obtížné se jedním umytím zbavit, proto je lepší začít s předmýváním několik týdnů před výstavou.

■ Příprava pomůcek

K mytí zvířat budeme potřebovat tvrdý kartáč, který využijeme hlavně na končetiny. Vhodné je použít také kovové hřebíčko, se kterým je ale třeba zacházet opatrně, aby nedošlo k vytrhání slepených chlupů. Dále si připravíme měkký kartáč na tělo, houbu na omytí hlavy a vemene, hřeben na rozčesání ocasu a kbelík na vodu. Při mytí používáme provazovou nikoli koženou ohlávku a zvířata uvazujeme na bezpečnostní uzel.

Při namáčení postupujeme od končetin ke hřbetu, aby se zvířata nelekla a současně si zvykla na teplotu vody. Ve chvíli, kdy přecházíme k hlavě, ztlumíme proud vody na co nejslabší a druhou rukou chytíme ucho u jeho kořene a zmáčkneme, čímž se uzavře vstup do zvukovodu. Díky tomu zabráníme natečení vody do uší a jejich následnému svěšení.

Důkladné umytí srsti je důležité hlavně před stříháním, jelikož mastné chlupy ucpávají strojek a celkově se s nimi špatně pracuje. Obzvláště oblast topolinu (hřbetní linie), musí být před stříháním dobře umytá, proto nanášíme šampon přímo na hřbet a pomocí kartáče rozmydlíme po celém těle. Postupujeme od hřbetu přes břicho až k nohám, jelikož končetiny bývají nejšpinavější. Při opačném postupu bychom si špínu zbytečně roznesli.

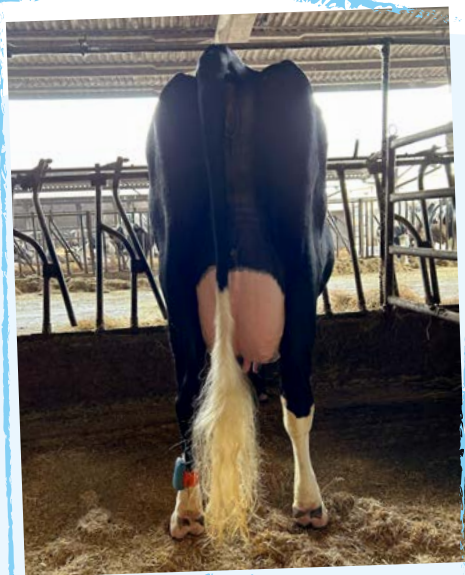
Dále přichází na řadu hlava, na kterou použijeme měkký kartáč. Okolí očí omyjeme houbou, kterou jsme namočili v připraveném kbelíku s vodou a rozmíchaným šampónem. Houbu využijeme také na omytí vemene. Navlhčeným hadrem zase vytřeme nečistoty z uší a očistíme ušní známky. Kbelík s vodou dále využijeme na odmočení ocasu. Mnoho chovatelů stále používá k mytí zvířat prostředek na nádobí, např. Jar. Reklamní tvrzení, že zbavuje všech nečistot a perfektně odmašťuje je sice pravdivé, ale při opakovaném používání způsobuje vysychání kůže a svědění. Proto je lepší použít šampón určený pro zvířata např. Orvus, který perfektně odmastí srst a také má mírně bělící účinek.

Orvus

Cowboy Magic

Mytí jalovic

Po odstranění kaštanů se u bíle zbarvených zvířat objevují v oblasti laloku, břicha a nohou žluté skvrny. Na ně je vhodné použít šampón Cowboy magic - Shine in Yellowout, který zvyšuje bělící účinek. Jelikož se jedná o šetrný zesvětľující přípravek, je nutné ho použít několikrát, než se dostaví viditelný výsledek. Po důkladném spláchnutí šampónu je dobré použít stěrku, kterou zbavíme srst přebytečné vody, čímž urychlíme schnutí a budeme se moc co nejdříve vrhnout na stříhání.

V mezičase je dobré důkladně namočit ocas a aplikovat na něj dostatek šampónu s bělícím účinkem. Pro výstavy je žádoucí, aby délka chlupů v této oblasti byla co nejdelší a jejich odstín co nejbělejší. Poté ocas opatrně rozčešeme a zbavíme nečistot. V závěru učešeme také chlupy na hřbetní linii a to ve směru jejich růstu. Díky tomu nám pak půjdou při stříhání lépe nafoukat. Totéž platí i u jalovic v oblasti břicha. Na závěr je vhodné použít Skin&hair conditioner, který zabrání vysychání kůže a svědění po opakovaném mytí. Srst díky tomu získá také žádoucí lesk

■ Péče o paznehty

V rámci přípravy na výstavu bychom měli paznehty nejen očistit, ale provádět i pravidelnou úpravu. Zvíře by v žádném případě nemělo před ani během výstavy kulhat a jeho chůze by měla být plynulá.

Přerostlé paznehty

Správná délka

■ Stříhání

■ Příprava pomůcek

Nutností jsou řádně nabroušené a kompatibilní nože. Často používanou značkou jsou strojky Aesculab, u kterého se používají nože 502/501 v kombinaci s nožem č. 505. Pro strojek Heiniger jsou zde nože č. 23. Pokud chceme kratší sestřih, použijeme nože 31F/15 nebo 31F/23, které jsou určeny spíše pro krávy.

Mezi malými strojkami převládá značka Andise a Moser. U nich se neobejdeme bez hlavice č. 10 (1,5 mm), která slouží na dostřihování těla. Dále nože č. 30 (0,5 mm) a 40 (0,25 mm) na nohy a č. 50 (0,2 mm), které slouží ke stříhání vemene a zvýraznění vemenné žíly.

Také budeme potřebovat fén k nafoukání topolinu, hřeben a lak k jeho fixaci např. Clear Magic. Nutností je také olej např. WD, který slouží k promazávání strojků. K malému strojku je dobré mít při ruce i menší štětec, kterým ho vyčistíme při výměně hlav. Hodit se nám bude také velký kartáč s dlouhými štětinami, kterým zvíře ometeme v závěru stříhání a případně zastříkáme pěnou, kterou znáte z předchozího článku. Také je dobré si k práci zvolit klidné místo s dostatkem světla. V ideálním případě stříháme ve stříhací kleci, která nám umožňuje fixaci zvířete bez další pomoci. Pokud tuhle možnost nemáme, je dobré mít k sobě parťáka, který nám zvíře v případě potřeby zafixuje.

■ Na stříhání si připravíme:

- ☐ provazovou ohlávku
- ☐ velký strojek s odpovídajícími noži
- ☐ malý strojek s noži č. 10, 30, 40, 50
- ☐ hřeben
- ☐ fén
- ☐ olej na mazání nožů
- ☐ malý štětec na čištění strojku
- ☐ velký kartáč na oprášení srsti
- ☐ pěnu po stříhání
- Skin&hair conditioner
- ☐ kbelík na výkaly
- ☐ papírové utěrky

*Nástroje, které budeme
ke stříhání potřebovat*

■ Postup stříhání

Ještě, než se vrhneme na stříhání samotné, je nutné zkontrolovat, zda máme zvíře kompletně suché. Prvním krokem je kontrola hřbetu, kde si musíme vyznačit nejnižší a nejvyšší bod, abychom věděli, kudy povede vrchní linie topolinu. Napomoci nám může odstoupení od zvířete a pohled z dálky, který je často při této fázi stříhání vhodnější než detailní zkoumání z blízka. Hledáme nejvyšší a nejnižší body na hřbetě, abychom věděli, kde

bude potřeba srst zastříhnout více a kde budeme naopak hrát o každý milimetr navíc. Po vytyčení bodů si topline nafoukáme pomocí fénu a hřebenu. Fén si nastavíme na nejvyšší výkon i teplotu, přiložíme ke hřebenu a postupujeme proti směru růstu chlupů tak, aby byly chlupy postaveny kolmo k hřbetu.

*Při nafoukávání topline
postupujeme proti směru
růstu chlupů*

Při stříhání vždy nejprve zarovnáme topline z vrchu, abychom si vyznačili horní linii. Přední část topline sestříhneme tak, aby plynule navazoval na krk zvířete a působil tak jemnějším dojmem. Topline stříháme po směru růstu chlupů. Tento směr volíme, abychom při případném leknutí zvířete či přílišném zastříhnutí do topline nevytvořili velké škody. Výška topline by neměla překročit 3 cm. Pro větší stabilitu strojku si prsty druhé ruky přidržujeme přední část až v oblasti nožů, jak je vidět na obrázku níže.

Při úpravě výšky topline držíme strojek ze stran druhou rukou

Dále si zvíře prohlédneme zezadu a vytyčíme si tři nejširší body hřbetu, podle kterých budeme topline tvarovat tak, abychom vytvořili co nejpřirozenější efekt. Pokračujeme sestříhnutím topline z boku, kdy se držíme těchto bodů. Důležité je dbát na to, abychom si hranou nože strojku nevytvořili ostrý přechod či čáru na hřbetě zvířete. Prstem druhé ruky si opět můžeme pomáhat držet linii stříhu jak je vidět na obrázku dole. Topline si můžeme v průběhu stříhání několikrát nafoukat, abychom si slehlé chlupy opět postavili a zbavili se již těch ostříhaných.

U jalovic se následně přesuneme k úpravě břicha, které nafoukáme stejným způsobem. Výšku stříhu volíme dle konkrétního zvířete tak, aby stříh přirozeně podporoval hloubku jalovice a přechod byl co nejvíce plynulý. Tvar výsledné linie břicha je dobře viditelný na porovnávací fotografii. Opět stříháme po směru růstu chlupů pro eliminaci případných škod. Stěžejní částí je vytvoření přechodu mezi ostříhanou a neostříhanou částí těla. Dále pak mezi předními končetinami, kde je vhodné držet se tvaru hrudního laloku, který vede mezi přední nohy, téměř až na břicho. Důležité je vytvořit v těchto místech plynulý přechod, který nebude viditelný a v žádném případě nebude upoutávat pozornost.

Úprava šířky topline

Před ostříháním

Finální stříh s přechodem

Po vyhranění hlavních partií se vrhneme na ostříhání celého těla, kdy volíme velký strojek s noži o výšce 3 mm. Tady platí, že co jde (přes tělo končetiny i hlavu), ostříháme velkým strojkem. V místech, kde už to velkým strojkem nejde nebo je to zvířatům nepříjemné, volíme menší strojek s hlavicí č. 10. Tělo je nutné stříhat různými směry, abychom ostříhali opravdu všechny chlupy, vhodné je každé zvíře kompletně přestříhat alespoň dvakrát. Jen tak dosáhneme stoprocentního výsledku.

Na ostříhání končetin volíme výšku stříhu obvykle 1,5 (č. 10) – 0,5 mm (č. 30). Důležité je dbát na zahlázení přechodů mezi partiemi ostříhanými noži o jiné velikosti, přechody musí být neznatelné. Okolí paznehtů pak můžeme velmi opatrně začistit nožem o výšce například 0,25 mm (č. 40). Ten použijeme pouze pro odstranění chlupů přesahujících hranici paznehtu, u tohoto detailu je potřeba být velmi precizní. Při stříhání končetin nezapomínáme ani na jejich vnitřní strany. Důležitá je i oblast mezi předními končetinami. Při stříhání zadních nohou máme vždy ruku na těle zvířete. Díky tomu jsme schopni pohotově reagovat na nenadálý pohyb a vyhnout se tak případnému zranění.

Při stříhání zadních nohou máme volnou ruku vždy položenou na těle zvířete

Zadní nohy stříháme od paznehtu až po hlezení kloub nožem č. 30

Přední nohy stříháme od paznehtu až po loketní kloub nožem č. 30

Říkáte si že je to zbytečné? Detaily ale dělají vítěze. Důležité je stříhání vždy přizpůsobit danému zvířeti, které nesmí mít v den finále v žádném případě růžovou nebo šedou barvu způsobenou stříháním příliš na krátko.

Dále věnujeme pozornost ostříhání ocasu, který stříháme stejným nožem jako končetiny. Jeho výšku si ohraničíme tak, že si odměříme výšku třech pěstí od konce ocasu. Pokud chceme být ještě přesnější, řídíme se dle začátku slabiny u zadní končetiny, kde nám také začíná linie břicha. V tomto místě vytvoříme ostrou hranu a ocas od hrany dolů zůstává neostříhaný. Přechod topline na ocas zastříhneme do tvaru špičky a znovu vytvoříme přirozený přechod jako je vidět na přiložené fotografii.

Hlavu stříháme také stejnými noži jako ocas a končetiny. Uši zevnitř můžeme precizně ostříhat kratším břitem např. 40 (0,25 mm). Je dobré, aby vám někdo pomáhal držet hlavu. Díky tomu dosáhnete větší preciznosti a jemnějšího vzhledu zvířete. Nezapomeňte ani na fousky na mulci.

*Hlava jalovice
před ostříháním*

*Po ostříhání působí hlava jalovice
jemnějším dojmem*

Vemeno stříháme co nejkratší velikostí nože, obvykle 0,2 mm (č. 50), aby plně vynikla jeho struktura. Od stříhání plynule přecházíme ke stříhání žíly, které musí být velmi precizní a nezapomínáme ani na detaily z vnitřní strany pod břichem krávy. Finální stříh vemene je vhodné provést při přípravě před vkročením do kruhu, abychom okopírovali aktuální stav vemene, které je naplněné více než při předchozím stříhání.

Cílem stříhání je, aby všechny partie splynuly do sebe. Neviděli jsme žádné výrazné přechody a vše působilo přirozeně. Dobře ostříhané zvíře, vyžaduje hodiny a hodiny tréninku, proto se nestyďte vytvořit pár méně zdařilých toplinů. Bez chyb se ještě nikdo nikam neposunul.

Postup stříhání

I na vodiči záleží

Na výstavách holštýnského skotu by měl být vodič oblečený vždy v bílém, pokud organizátorem není dáno jinak. Doporučeny jsou bílé kalhoty spíše volného střihu, které nezastrkáváme do bot. Boty by měly být bez nápisů a loga ideálně kotníkové. Svrchní část oděvu obvykle dodává pořadatel, pokud tomu tak není zvolíme bílé tričko s límečkem nebo bílou košili. Svrchní oděv bychom měli mít zastrkaný v kalhotách. Dále by nám neměl chybět pásek, který spolu s botami ladíme do zbarvení zvířete – tudíž černé anebo v případně zbarvení red hnědé. U něho by měla být hnědá také ohlávka, ale není to nutností.

Děvčata by měla mít učesané a sepnuté vlasy, aby jim nepadaly do obličeje a mohla se tak plně soustředit na dění v kruhu a práci se zvířetem.

Dále bychom neměli mít žádnou pokrývku hlavy, žvýkat nebo mít v kapsách např. telefon či krabičku cigaret. Povoleny jsou pouze složené utěrky, který by neměly nikde vyčnívat.

Do ringu pak vstupujeme s klidnou hlavou a úsměvem na tváři. Přesto, že na vodiči záleží, hlavním aktérem výstavy zůstává naše plemence.

V případě zbarvení red má plemence hnědou ohlávku a vodič hnědý pásek a hnědé boty

Seznam věcí pro vodiče

- ☐ Vodící oblečení:
 - ☐ bílé kalhoty
 - ☐ bílé tričko s límečkem nebo košile pokud pořadatel nedává vlastní
- ☐ černé boty
- ☐ černý pásek
- ☐ hnědý pásek a hnědé boty jen v případě zbarvené red

Odjezd na výstavu

Před odjezdem si zkontrolujeme zda máme všechno potřebné vybavení a dokumenty.

Seznam výstavních potřeb

- ☐ Mycí potřeby:
 - ☐ kartáč tvrdý
 - ☐ kartáč měkký na hlavu
 - ☐ houbička/ hadr na vemeno
 - ☐ šampón - orvus/cowboy magic
 - ☐ stěrka
 - ☐ kbelík na odmočení ocasu
- ☐ Náčiní:
 - ☐ koště
 - ☐ vidle
 - ☐ lopata
 - ☐ kolečko
 - ☐ kbelíky na výkaly ve stejném počtu jako zvířat
 - ☐ papírové utěrky v dostatečném množství
- ☐ Skládací židlička na sezení během nočního hlídání.
- ☐ Vazáky pro všechna zvířata.
- ☐ Provazová ohlávka na mytí a manipulaci.
- ☐ Vodící kožená ohlávka dle zbarvení zvířete.
- ☐ Oblečení pro vodiče.
- ☐ Dezinfekce struků před a po dojení.
- ☐ Jadrná krmiva a mléčné krmné směsi pro telata.
- ☐ Výsledky veterinární prohlídky a jinou potřebnou dokumentaci.

Na výstavě

Při příjezdu na výstavu ještě předtím, než začneme vykládat zvířata, si dojdeme najít naše ustajovací místo, abychom věděli kam zvíře patří. Pokud nemáte svůj vazák, je třeba se předem domluvit s organizátory, zda je možné si ho zapůjčit. V případě, že s sebou vezeme jalovice, je vhodné na to upozornit, kvůli menší velikosti obojku.

Po řádné veterinární prohlídce a vyložení zvířat, předáme všechny potřebné dokumenty organizátorovi výstavy. Následně zvířata vezmeme na mytí. Ještě předtím je vhodné dát jim napít. Obzvláště v rámci jednodenních výstav je u krav nutné zahájit napájení po cestě včas, jinak nemusí dojít k naplnění mléčné žlázy, která je při hodnocení stěžejní. Na vícedenních výstavách jsou na stání zabudovány miskové napáječky, ale většina plemenic zpočátku neví, jak se napít, proto je třeba jim napáječku párkrát napustit.

Pro usnadnění práce je vhodné mít s sebou kolegu anebo si zajistit jiného pomocníka, který v době, kdy se plemenice myjí, připraví ustajovací místo a doveze krmení. Jalovice i krávy si budou potřebovat po náročné cestě odpočinout. Pokud jsme na vícedenní výstavě, neměli bychom nastlání ustajovacího místa podcenit. V zahraničí je k vidění tzv. bedding, kde se při zakládání podestýlky střídá vrstva pilin s vrstvou slámy a následně se upěchují. Plemenice tak mají maximální komfort a pohodlí.

V případě jednodenní výstavy po obstarání zvířat si zjistíme časový harmonogram a průběh výstavy. Vyzvedneme katalogová čísla a obvykle také tričko nebo košili. Domluvíme se s fittérem, kdy máme plemenice přivést k finální úpravě a mezitím se staráme o to, aby se nám již umytá zvířata nezašpinila. Když si plemenice lehají, často si pod záď schovávají ocas. Pro jeho finální úpravu je ale potřeba, aby byl suchý, proto ho musíme z pod zádi vždy vytáhnout.

Pokud nás čeká šampionát až v následujících dnech je třeba si naplánovat noční hlídání a s pomocníky se v průběhu noci vystřídat, aby se každý účastník, alespoň trochu vyspal. Abychom docílili ideálního naplnění mléčné žlázy v době, kdy půjde plemence do kruhu, bude nás v průběhu noci čekat dojení.

Časování mléčné žlázy

Při posuzování plemenic hraje zásadní roli mléčná žláza a její naplnění. Abychom jí dokázali co nejlépe předvést je klíčové načasovat dojení s jehož plánováním je vhodné začít už doma. Při dojení 2x denně sledujeme naplnění jednotlivých čtvrtí po 12 hodinách a zjišťujeme, zda jsou čtvrtě naplněny rovnoměrně. V opačném případě si budeme muset promyslet i dojení jednotlivých čtvrtí. Pro plánování nám může být nápomocná tabulka.

Uvedme si příklad: Víme, že naše kolo začíná v 11:00 a během domácích příprav jsme zjistili, že pro dostatečné naplnění přední levé čtvrti potřebujeme 14 hodin. Čas dojení najdeme ve fialovém sloupci a počet hodin naopak ve fialovém řádku, tam kde se oba body protnou se nachází čas dojení, kterým by bylo v našem případě 21:00.

Nástup do ringu	Kolik hodin je potřeba k naplnění vemene / v kolik mám jít dojit																													
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
09:00	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06	05	04	03			
09:30	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½			
10:00	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06	05	04			
10:30	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½			
11:00	07	06	05	04	03	02	01	00	23	21	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06	05			
11:30	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½			
12:00	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06			
12:30	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½			
13:00	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07			
13:30	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½			
14:00	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08			
14:30	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½			
15:00	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09			
15:30	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½			
16:00	12	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10			
16:30	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½			

Dále je dobré mít s sebou na výstavě vlastní post dip neboli dezinfekci po dojení, která nezanechává na strucích barevné mapy. Vhodné jsou dezinfekce do hněda na bázi jódu. Struky s nepřírozeným barevným odstínem kazí celkový dojem.

Finální fitting

Přípravu do výstavního kruhu zahájíme s dostatečnou časovou rezervou. Důležité je znovu provést závěrečný sestřih nedokonalostí. U jalovic se zaměřujeme na toplinu a břicho, u krav rovněž věnujeme pozornost toplinu a také vemeni. Při finální úpravě co nejlépe nafoukáme toplinu a břicho. Lak nestříkáme na toplinu z přímé blízkosti, aby se nám na hřbetě nevytvořily žmolky. Zlehka ho můžeme použít i na fixaci břicha.

Pokud potřebujeme přibarvit černá místa na topolinu použijeme černý sprej, při jehož manipulaci se vyplácí opatrnost, aby nedošlo k aplikaci na nežádoucí místa. Ideálně stříkáme přes kus papíru, abychom neměli černou barvu v bílé srsti. Dále můžeme použít bílý sprej, který opět aplikujeme z dálky (abychom netvořili nepřirozené skvrny) na potřebná místa, jako jsou oděrky či jizvy. Zkontrolujeme také kolena a hlezna.

Vemeno je vhodné namazat mentolovou mastí, která podpoří vystoupení žil a jejich strukturu. Na závěr je vhodné namazání olejovým přípravkem, jehož aplikaci provedeme těsně před vstupem do kruhu, jelikož první vrstva se z velké části vsákne.

Dále je možné pomocí oleje zvýraznit strukturu žebér. Ta je možné zvýraznit i vystříháním malým strojkem s hlavou č. 30 nebo 40. Méně zkušená ruka by ovšem mohla touto úpravou zkazit celkový dojem zvířete, proto se v případě méně zkušeného fittera doporučuje zvýraznit žebra pouze olejem.

Zkontrolujeme zda je plemenice zbavena všech nečistot (sláma, prach, piliny, ospalky apod.) a přestříkáme jemně leskem např. Final Mist nebo Final Bloom.

Načešeme ocas do dostatečného objemu a rovněž ho zalakujeme. Při manipulaci s černým sprejem bychom měli vynechat bederní oblast a stehna, jelikož hrozí, že se o ně ocas obarví.

Zvýrazněná žebra

Ještě před cestou do ringu můžeme dát plemenici napít a zkontrolujeme, že i její oči a nos jsou čisté.

Nezapomeneme ani na vyleštění kožené ohlávky. Zkontrolujeme zda ohlávka sedí a je řádně zapnutí. Cvoček, kterým připínáme vodítko k ohlávce by měl směřovat ven, aby plemenici nemohl skřípnout. Rovněž nezapomínáme na řádnou přípravu vodiče. Ten by měl být oblečený celý v bílém, pokud není dáno jinak. Důležité je i umístění pořadového čísla tak, aby bylo dobře viditelné a nic jej nezakrývalo.

Před ring nás doprovází pomocník, který má u sebe kromě kbelíku na výkaly také větší množství papírových utěrek.

Pravidla v ringu

Před vstupem do ringu

Během finálních příprav se snadno stane, že zapomeneme na čas nebo budeme muset řešit nenadále situace, které nás zdrží, proto je třeba si vše předem rozplánovat s dostatečnou časovou rezervou včetně příprav vodiče. Před ring se dostavíme s alespoň deseti minutovým předstihem, abychom se stihli spolu s ostatními účastníky srovnat dle katalogových čísel.

Před vstupem do předvadiště si zkontrolujeme, že nemáme nic v kapsách (např. telefon). Povoleny jsou náhradní utěrky, které by ale měly být v malém množství úhledně složeny v kapse a přespříliš nevyčuhovat. Do ringu pak vcházíme oblečení v bílých kalhotách a bílém tričku s límečkem nebo košili, pokud není určeno jinak. Děvčata by měla mít sepnuté vlasy tak, aby jim nepadaly do obličeje a nebránily tak ve sledování dění v ringu.

V ringu

Do předvadiště vstupujeme v klidu a jdeme VŽDY po směru hodinových ručiček a dostatečném rozestupu přibližně 1,5 m od zvířete před námi. Jdeme otočeni čelem ke zvířeti (couváme) dokud v kruhu nejsou přítomny všechny plemenice. Poté se vodič postaví na levou stranu zvířete (blíže ke stěně předvadiště) a jde mírně bokem. Vzdálenost od zvířete by měla být na polovinu délky paže - ne moc daleko, abychom se k němu museli natahovat, ale ani ne příliš blízko, jelikož bychom mu bránili v přirozeném pohybu a hrozilo by, že nám šlápne na nohu.

Zvíře držíme levou rukou, ve které máme složené vodítko. Častým nešvarem méně zkušených vodičů je strkání prstů do kroužku, který se nachází na lící části ohlávky, kde pak hrozí jejich skřípnutí. Koženou část vodítka máme úhledně smotanou do spirály spolu s přebytečným řetízem.

Špatné držení ohlávky - vodítko nesmí zasahovat zvířeti do očí a překážet mu ve výhledu. Stejně tak prsty vodiče nesmí být v kroužku řetízku.

Správně složené vodítko, ale vodičova ruka stále zasahuje jalovici do očí a prsty jsou v kroužku. Lze se domnívat, že ohlávka je příliš malá, jelikož má nánosník příliš vysoko.

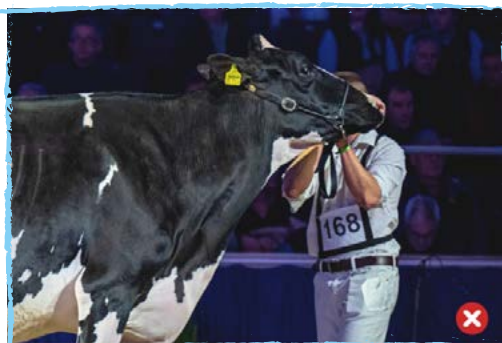

Při správně nasazené ohlávce se ruka nachází pod kroužkem. Vodítko je úhledně smotané a zápěstí máme v poloze jako kdybychom drželi půllitr.

Nánosník se nachází v polovině nosní kosti.

Náš loket by měl být v prodloužení nosu zvířete. Není třeba ho zvedat příliš vysoko. Kromě toho, že by nás zbytečně bolela ruka, působilo by to nepřírozně v kontrastu s hlavou zvířete a kazilo tak celkový dojem. Ani loket příliš nízko nepůsobí pěkným dojmem.

Loket vodiče je příliš nízko

Loket vodiče směřuje v prodloužení hlavy

Pravá ruka nám NIKDY nesmí viset volně podél těla. Můžeme ji mít na rameni zvířete anebo v ní držet kožní řasu nad lící kostí, pokud je na to zvíře naučené. Hlava plemence pak působí jemnějším dojmem.

*Vodička má v levé ruce
složené vodítko a pravou
rukou drží kožní řasu*

Kromě sledování rozestupů mezi zvířetem před námi si kontrolujeme také vzdálenost od vnější strany předvadiště/zábran, kde by opět měl být prostor alespoň 1,5 metru, aby rozhodčí mohl projít kolem zvířete i z druhé strany. Rozestupy mezi zvířaty mohou být větší v případě, že v kruhu máme méně účastníků. V takovém případě se pak snažíme o rovnoměrnou vzdálenost mezi všemi přítomnými. Stejně tak by měla jít zvířata v zákrytu za sebou, to znamená, že by nikdo neměl jít více dovnitř či vně kruhu.

Po celou dobu očkem pozorujeme rozhodčího a pokračujeme v chůzi, dokud nám nedá povel zastavit. V případě zastavení, se snažíme o co nejrychlejší uvedení zvířete do klidu. Srovnáme končetiny do výstavního postoje, aby si mohl plemenci lépe prohlédnout a stále současně sledujeme rozhodčího. Při srovnávání končetin by na ně neměl vodič plemenci šlapat, ale pouze ji mírně couvnout zatlačením do hrudi nebo ramene. Také je možné udělat malý krok v před, kdy vodič svou nohou vymezí místo došlapu jalovice a docílí tak srovnání předních končetin vedle sebe. Všechny tyto úkony lze předem natrénovat v rámci domácích příprav.

Vodič plemenici drží levou rukou a pravou mírně tlačí v oblasti ramene, aby udělala krok vzad

Vodička pravou nohou vymezuje místo došlapu jalovice

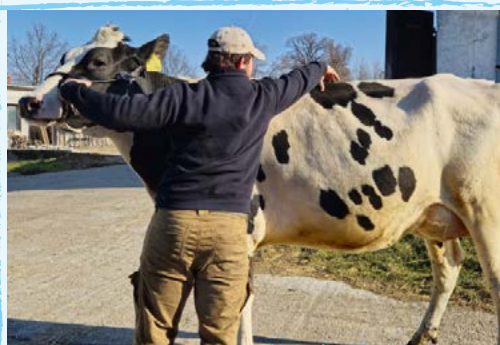
Pokud se zvíře hrbí, můžeme mu palcem a ukazováčkem obejmout linii topolinu a mírně do ní zatlačit. Tento trik se využívá i po močení nebo kálení. Někdy se naopak stává, že se zvíře prohýbá. V takovém případě pravou rukou mírně zatlačíme do břicha směrem nahoru. Opět by zvíře mělo být na tento hmat zvyklé.

Hlavu plemenice stále držíme levou rukou a snažíme se, aby ji měla přirozeně nahoře

Pravou rukou mírně zatlačíme do břicha

Hlavu plemenice stále držíme levou rukou a snažíme se, aby ji měla přirozeně nahoře

Stlačení hřbetu provádíme pravou rukou

Pokývnutím hlavy nebo mávnutím ruky nám dá rozhodčí najevo, že můžeme pokračovat.

Poté, co rozhodčí obejde všechna zvířata a jednotlivě si je prohlédne, následuje řazení. Hlídáme si, až na nás ukáže, otočíme se zády ke zvířeti a co nejrychleji, tzv. pracovní chůzí, přejdeme na určenou pozici. Při řazení necháváme mezi zvířaty malé mezery.

Může se stát, že přijdeme k řadě dříve než vodič umístěný před námi. V takovém případě vynecháme dostatek prostoru pro jeho zařazení. Pokud naše pozice je ta mezi dvěma zvířaty, těsně u jejich pánevních končetin se otočíme a vcházíme mezi ně v klidném tempu, abychom již srovnané plemenice nerozhodili. Přední končetiny rovnáme do zákrytu s předními končetinami sousedních zvířat. Stejně tak i zadní končetiny jsou vedle sebe.

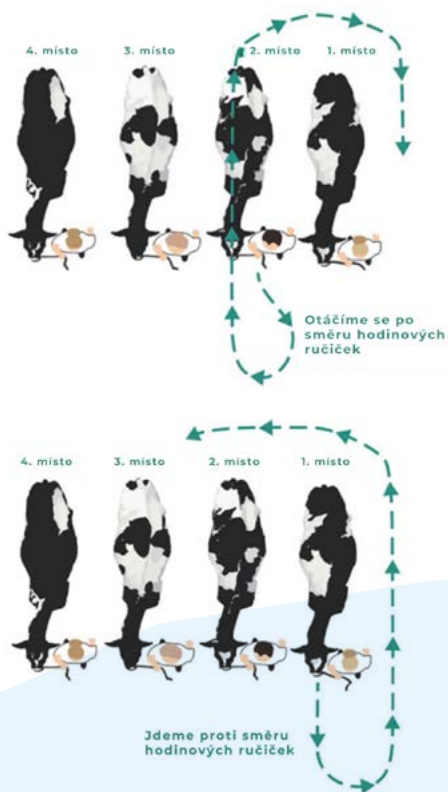
V případě, že stojíme na kraji, stavíme zvíře do výstavního postoje, kdy vnější zadní noha plemenice směřuje vždy mírně vzad. V obou případech by zvíře mělo stát rovně s hlavou mírně nahoru.

Judge poté začne procházet kolem řady, aby zvířata zhodnotil zepředu. Vodič by se v tuto chvíli měl postavit z levé strany zvířete, aby nebránil ve výhledu a pravou ruku položit na rameno plemenice, čímž jí může pohotově zabránit ve vykročení z řady. Poté dojde k posouvání plemenic zezadu. Vodič by měl opět změnit pozici a postavit se před hlavu zvířete, aby stále viděl na rozhodčího, který může kdykoli dát pokyn ke změně pořadí. Pravá ruka tentokrát přechází na hrud' plemenice.

Když rozhodčí obchází řadu, jsme k němu stále otočeni čelem a sledujeme jeho další pokyny.

Předvést zvíře správně nemusí být těžké, pokud se budeme řídit těmito radami:

1. Před příchodem do kruhu si ujasněte jednotlivé nedostatky své plemenice a naučte se, jak je napravit.
2. Budujte spojení mezi vámi a plemenicí. Pravidelným tréninkem vytváříte důvěrnou vazbu, která podpoří udržení klidu v předváděcí pro obě strany.
3. Zvolte správnou velikost ohlávky. Dobře padnoucí ohlávka vám usnadní ovladatelnost zvířete.
4. Zůstaňte uvolnění a klidní po celou dobu předvádění.
5. Udržujte zvíře v pohybu jak to jenom jde. Většina plemenic vypadá lépe v pohybu než ve stoje. Klidná a pomalá chůze zajistí její nejlepší prezentaci.
6. Nepolevujte ve snaze co nejlépe předvést plemenici dokud neopustíte ring. Pro rozhodčího ani diváky není pěkný pohled na shrbeného vodiče s rukou v kapse.
7. Nezapomeňte ani na přípravu vás, vodičů. Čisté bílé kalhoty a padnoucí košile nebo tričko vám pomohou cítit se komfortněji.
8. Užijte si to!

V průběhu soutěže se často stává, že musíme změnit dříve určenou pozici v řadě.

To provádíme následovně: Vyjdeme se zvířetem dostatečně dopředu, abychom měli kolem sebe dostatek prostoru a mohli se pohodlně otočit, a přitom do nikoho nevrážili. V případě, že stojíme mezi dvěma zvířaty, otáčíme se po směru hodinových ručiček, projdeme skrz řadu a zaujmeme nově určenou pozici jak je vidět na obrázku.

Pokud stojíme na kraji řady, otáčíme se směrem do volného prostoru, větším obloukem dojdeme k nově určené pozici a zařadíme se mezi zvířata.

V obou případech dáváme pozor, abychom nevrážili do ostatních soutěžících.

Ted' už můžete vkročit s čistou hlavou do kruhu. Hodně štěstí!

Judge má vždycky pravdu

Na výstavách se občas setkáme se zvířaty, která výstavní ruch úplně nezvládají. V takovém případě může být vodič požádán, aby se s plemenicí postavil stranou anebo opustil předváděště. Děje se tak z důvodu bezpečnosti ostatních soutěžících i zvířat. Není tedy na místě se s rozhodčím dohadovat. Takové chování by narušilo atmosféru výstavy a rozhodnutí judge stejně nezměnilo.

Plán příprav

Jak bylo již zmíněno na začátku, vítěze dělají přípravy a ty je třeba nepodceňovat, proto je dobré mít plán, kterého se budeme držet.

45 dní před výstavou

- ☐ Oslovit bonitéra pro pomoc s výběrem plemenic.
- ☐ První uvázání na ohlávku.
- ☐ První kroky na pracovní provazové ohlávce. Zde platí, že méně je někdy více, proto dělejte své tréninky spíše kratší cca 20 minut, ale za to každý den.
 - ▣ Pokud to alespoň trochu jde, necháme vodění na odpoledne. Dojnice už bývají nažrané, díky čemuž ochotněji spolupracují.
 - ▣ Trénujeme výstavní i pracovní chůzi.

30 dní před výstavou

- ☐ Pravidelně každý den alespoň pár minut vodíme. Pokud již dojnice spolupracuje, můžeme přejít na trénink mimo stáj a vyměnit pracovní ohlávku za koženou vodící.
- ☐ Oslovíme fittéra a domluvíme si termín ostříhání před výstavou.
- ☐ Provedeme úpravu paznehtů.
- ☐ Zjistíme si veterinární podmínky a zařídíme krevní testy.
- ☐ Řídíme se doporučením ve veterinárních podmínkách např. zvážíme možnost očkování plemenic.
- ☐ Zkontrolujeme, zda máme všechny výstavní potřeby, zejména:
 - ▣ vodící ohlávka
 - ▣ mycí potřeby: šampon, kartáče (měkký, tvrdý), kbelíky
 - ▣ vazáky

20 dní před výstavou

- ☐ Pokračujeme v každodenním vodění na kožené ohlávce.
- ☐ Navykáme plemence na pohyb dalších osob v jeho těsné blízkosti.
- ☐ Začínáme plemenci stavět do výstavního postoje.

15 dní před výstavou

- ☐ Pokračujeme ve vodění a nácviu výstavního postoje.
- ☐ Navykáme plemence na hlasitou hudbu a tleskání.
- ☐ Zkontrolujeme, zda i my jako vodič, máme vše potřebné:
 - ☐ bílé kalhoty, pásek a boty dle zbarvení zvířete

10 dní před výstavou

- ☐ Pokračujeme ve vodění a nácviu výstavního postoje.
- ☐ Navykáme zvíře na dotek na končetinách, břicho a hlavě pro snazší práci stříhače.

7 dní před výstavou

- ☐ Před příjezdem stříhače plemenci alespoň 2x umyjeme a zbavíme kaštanů.
- ☐ Ostříháme plemenci.
- ☐ Zkontrolujeme zda máme pracovní náčiní, zejména:
 - ☐ kolečko
 - ☐ vidle
 - ☐ lopata
 - ☐ koště
 - ☐ kbelíky dle počtu zvířat
 - ☐ vazáky
 - ☐ skládací židličky na sezení při hlídání
 - ☐ dezinfekce před a po dojení
 - ☐ papírové utěrky
- ☐ Namažeme koženou výstavní ohlávku.
- ☐ Sledujeme plnění mléčné žlázy, abychom mohli vemeno před výstavou správně načasovat.

V den odjezdu

- ☐ Při posledním dojení zkontrolujeme zdravotní stavu mléčné žlázy (např. NK test) a klinické příznaky respiračních onemocnění.
- ☐ Naložíme zvířata spolu s veškerou dokumentací (veterinární osvědčení aj.).
- ☐ Naložíme výstavní i pracovní potřeby.
- ☐ Sbalíme krmení, pokud budeme chtít svým zvířatům dávat něco navíc kromě dostupného krmiva na výstavišti.
- ☐ Po příjezdu na výstaviště:
 - ☐ jsme přítomni u vykládky zvířat a veterinární přejímky plemenic
 - ☐ odevzdáme veterinární osvědčení
 - ☐ vyhledáme ustajovací místo a nahlásíme příjezd organizátorům
 - ☐ umyjeme zvířata a případně se seznámíme s externími pomocníky
 - ☐ dostatečně nasteleme ustajovací místo
 - ☐ nakrmíme plemenice
 - ☐ zajistíme napájení
 - ☐ podojíme
 - ☐ rozdělíme si noční hlídání s pomocníky
 - ☐ domluvíme se s fittérem na dostřihání

Den před výstavou

- ☐ Zvířata je třeba umýt a podojit ještě předtím než se otevře výstaviště pro veřejnost.
- ☐ Nakrmíme a upravíme podestýlku.
- ☐ Uklidíme kolem ustajovacího místa (posbíráme odpadky z předchozí noci, zameteme, umyjeme kbelíky atd.).
- ☐ Dostříháme zvíře a domluvíme si přibližný čas finálního fittingu.
- ☐ Dostavíme se na organizační schůzku ohledně časového harmonogramu šampionátu.
- ☐ Vyzvedneme si katalog s rozpisem jednotlivých kol.
- ☐ Po uzavření výstaviště bude možné jít trénovat vodění do předvadiště.
- ☐ Naplánujeme si dojení tak, aby v době šampionátu dostatečně plné.
- ☐ Rozdělíme si služby nočního hlídání.

Nástup do ringu	Kolik hodin je potřeba k naplnění vemene / v kolik mám jít dojit																													
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30			
09:00	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06	05	04	03			
09:30	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½			
10:00	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06	05	04			
10:30	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½			
11:00	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06	05			
11:30	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½			
12:00	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07	06			
12:30	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½			
13:00	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08	07			
13:30	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½	07½			
14:00	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09	08			
14:30	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½	08½			
15:00	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	09			
15:30	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½	09½			
16:00	12	11	10	09	08	07	06	05	04	03	02	01	00	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10			
16:30	12½	11½	10½	09½	08½	07½	06½	05½	04½	03½	02½	01½	00½	23½	22½	21½	20½	19½	18½	17½	16½	15½	14½	13½	12½	11½	10½			

V den šampionátu

- ☐ Zvířata je třeba umýt a podojit ještě předtím než se otevře výstaviště pro veřejnost.
- ☐ Nakrmíme a upravíme podestýlku.
- ☐ Uklidíme kolem ustajovacího místa (posbíráme odpadky z předchozí noci, zameteme, umyjeme kbelíky atd.).
- ☐ Vyzvedneme si čísla a vodičí tričko (pokud nemáme svou bílou košili).
- ☐ Dorazíme v čas na finální fitting plemence.
- ☐ Převlékneme se do vodičského (bílá kalhoty, bílé tričko, pásek a boty v barvě plemence).
- ☐ Alespoň 10 minut před stanoveným časem jsme připraveni před ringem.
- ☐ Své zvíře předvedeme nejlépe jak v danou chvíli zvládneme.
- ☐ V případě postupu vyčkáme na semifinále.
- ☐ Při postupu do finále necháme zvíře odpočinout na ustajovacím místě – dáme mu čerstvé krmení, vodu a hlavně !NEDOJÍME!
- ☐ Dle pokynů se dostavíme do ve finálového kola.
- ☐ Po skončení necháme plemenci vyfotografovat a teprve poté ji podojíme.
- ☐ Umyjeme plemenci od laku a barvy z fittingu.
- ☐ Nakrmíme.
- ☐ Soutěžní čísla vrátíme zpět organizátorům (tričko nám obvykle zůstává).
- ☐ Vyčkáme na příjezd dopravce - odvoz začíná obvykle až po uzavření výstaviště.
- ☐ Naložíme zvíře a vyzvedneme si dokumentaci k přepravě.

Uklidíme po sobě ustajovací místo – posbíráme odpadky, vykydáme a případně nasteleme pro nově příjíždějící

Mladí chovatelé

V roce 2021 vznikl pod hlavičkou Svazu chovatelů holštýnského skotu, z.s. Holstein junior team, který sdružuje studenty středních a vysokých zemědělských škol se zájmem o chov a vystavování holštýnského skotu.

Pravidelnou akcí pro mladé chovatele se stala Letní škola, která probíhá vždy během letních prázdnin na vybrané farmě. Kromě stříhání a předvádění plemen čekají na studenty také přednášky našich partnerů, díky kterým prohlubují své teoretické znalosti v oblasti chovu skotu. Rovněž nás těší spolupráce se zástupci dalších Svazů, zejména Svazu málopočetných dojných plemen, z.s.

Abychom zajistili předávání nejaktuálnějších trendů z oblasti výstavnictví, zveme ku této příležitosti zahraničního školitele, který mimo jiné pomáhá studentům připravit se na zahraniční soutěže. Na konci léta se tak vybraná šestice vydává do Belgie, kde se koná Young breeders school a reprezentuje zde Českou republiku v přípravě zvířat na výstavu. Kromě soutěží ve stříhání, předvádění a posuzování plemen na ně rovněž čeká i řada seminářů a workshopů, takže si z pětidenní akce mohou odnést i spoustu nových znalostí. Na podzim se mohou čtyři naši členové vypravit na Open Junior show do Itálie, kde změří síly s ostatními mladými chovateli z celé Evropy.

Účastnice Open
Junior show
v Montichiari 2023

Účastníci
Battice 2024

Mladí chovatelé
se kromě stříhání
podílejí také na
péči o zvířata
během výstav

Soutěž mladých vodičů

U soutěže mladých vodičů sleduje rozhodčí hlavně jejich schopnost splýnout s pohybem zvířete, klid, ale i to jak pohotově dokáže reagovat na jeho pokyny nebo zda bedlivě sledují dění v ringu.

Součástí testování mladých vodičů je také reakce na bezeslovné pokyny rozhodčího. Rozhodčí může k jalovici přistoupit a naznačit dvěma prsty, že by chtěl otestovat šířku mezi žebry. V takovém případě by měl vodič jalovici mírně vytočit hlavu na opačnou stranu než kde se chce rozhodčí zvířete dotknout. Dojde tak k otevření žeber a napnutí kůže, která by mohla šířku zkreslovat. Rozhodčí může také chtít zjistit jemnost kůže a tak přijde ke zvířeti a naznačí nám palcem a ukazováčkem jako by chtěl kůži mezi ně chytit. Úkolem vodiče je stočit hlavu jalovice směrem k němu, aby se kůže na krku mírně nahrnula.

Při soutěži mladých vodičů se stává, že bude rozhodčí sledovat kromě výše uvedených pravidel i to jak, pracují s neznámým zvířetem, a proto může vodičům jalovice vyměnit. Po provedené výměně je důležité si zkontrolovat postoj nového zvířete, srovnat si vodítko a počkat na další pokyn. Obvykle následuje jedno kolečko předvedení s jiným zvířetem, aby mohl rozhodčí posoudit, jak si dovede vodič poradit i s méně známým parťákem. Následné řazení už bývá finální.

I přesto, že jsme se třeba neumístili na vysněné pozici, vyčkáme, až k nám rozhodčí přijde a řekne nám, proč nás takto umístil. Je důležité si vyslechnout jaké jsou naše slabé stránky, abychom na nich mohli do příští soutěže zapracovat.

Mějte na paměti, že rozhodčí sleduje řadu věcí během vašeho individuálního posuzování:

- ❑ Klidné a rozhodné vystupování.
- ❑ Správné držení těla - svědčí o tom, že si jste si jisti svými dovednostmi.
- ❑ Znalost chyb vaší jalovice a jejich opravování v průběhu soutěže např. stlačení hřbetu na správných místech.
- ❑ Dodržování rozestupu od jalovice před vámi (cca 1,5 metru).
- ❑ Setrvání vně kruhu (přibližně 1,5 m od hrazení).
Netlačte se k vnější straně kruhu / hrazení, ale ani nechoďte blíže k rozhodčímu.
- ❑ Příprava vodiče - čisté bílé oblečení, boty a pásek. Ideálně v barvě ohlávký (není to podmínka).
- ❑ Dobré postavení vodiče vůči jalovici, které vám umožňuje jí snadno zastavit a opět se rychle rozejít a současně jí nebránit v pohybu. Svým postavením byste ani neměli bránit rozhodčímu ve výhledu na zvíře.
- ❑ Správně zvolená a nastavená velikost ohlávký.
- ❑ Držení ohlávký - úhledně složené vodítko držíte za řetízek pod kroužkem skrz který neprostrkujete prsty.
- ❑ Správně připravená jalovice nesmí mít nikde seno nebo slámu a v žádném případě by na sobě neměla mít viditelné mapy od výkalů. Zapomenout nesmíte také na čistý mulec, uši i oči. Za chybu je považován i našedlý ocas od barvy.
- ❑ Udržujte zvíře v pohybu, jak to jenom jde. Většina plemenic vypadá lépe v pohybu než ve stoje.
- ❑ Buďte připraveni reagovat na dotazy judge týkající se jalovice - její věk, jméno, jméno otce a název farmy odkud pochází.
- ❑ Pamatujte, že vždy se někdo dívá. Po celou dobu setrvání v kruhu předvádějte zvíře tak, jak nejlépe to jen v danou chvíli dovedete.

Co může při soutěži uškodit?

Každý rozhodčí je jiný, a tak může chybám přikládat rozdílnou váhu. Cílem je upozornit na nečastější chyby a pomoci vám eliminovat jejich výskyt v průběhu soutěže.

LEHCE DISKRIMINUJÍCÍ CHYBY**Vodič**

- ❑ Má příliš dlouhé nebo příliš krátké vodítko
- ❑ Používá pásku k udržení srolovaného vodítka
- ❑ Nosí nevhodnou obuv a má kalhoty zastrčené v botách
- ❑ Je nevhodně oblečen (jiná barva kalhot/košile než je dáno)
- ❑ Má příliš velké nebo naopak příliš malé zvíře vůči svému vzrůstu

Plemenice

- ❑ Hlava není mírně otočená, když chce soudce nahmatat kůži
- ❑ Má říjí
- ❑ Působí odevzdaným dojmem

STŘEDNĚ DISKRIMINUJÍCÍ CHYBY**Vodič**

- ❑ Špatně nastavená a nepadnoucí ohlávka
- ❑ Špatné držení ohlávky
- ❑ Není ve správné poloze vůči plemenici
- ❑ Příliš času tráví sledováním plemenice
- ❑ Příliš se soustředí na sledování rozhodčího
- ❑ Nereaguje na signály rozhodčího
- ❑ Nenechává dostatečné rozestupy mezi plemenicemi při předvádění
- ❑ Jeho postavení neumožňuje v řadě dostatečné rozestupy mezi plemenicemi
- ❑ Má ztuhlou, nataženou paži
- ❑ Je napjatý a neuvolněný
- ❑ Při předvádění dělá úkrok do strany při kterém kříží nohy
- ❑ Vykazuje špatné držení těla (např. se hrbí)

Plemenice

- ❑ Neupravené paznehty
- ❑ Není držena kůže na lícní kosti, když je volná
- ❑ Je špinavá – má na sobě zbytky podestýlky nebo krmení
- ❑ Mulec není otřen dočista
- ❑ Při chůzi nebo stání není postavena do roviny: tzv. rovina hlava - ocas

VELMI DISKRIMINUJÍCÍ CHYBY

Vodič

- ❑ Nesnaží se plemenci předvést co nejlépe – působí laxně a bez zájmu
- ❑ Přejde pozdě do ringu
- ❑ Během předvádění žvýká žvýkačku nebo tabák
- ❑ Má v kapse mobilní telefon nebo jiný cizí předmět
- ❑ Projevuje nesportovní chování
- ❑ V kruhu jde pozadu
- ❑ Má prsty v kroužku ohlávky
- ❑ Má ruku s vodítkem příliš vysoko např. nad hlavou jalovice
- ❑ Loket má příliš nahoře
- ❑ Neřadí se dostatečně rychle
- ❑ Nenechává v řadě dostatek prostoru pro změny pořadí
- ❑ Používá vlastní nohy (šlape na nohy plemence) ke změně polohy nohou zvířete
- ❑ Při vodění působí naštvaně když jeho zvíře nespolupracuje
- ❑ Při stání v řadě neudrží zvíře v klidu
- ❑ Jde příliš blízko k vnější straně kruhu
- ❑ Nesprávně opravuje postoj plemence (tj. tlačí hřbet na nesprávném místě)

Plemence

- ❑ Je špatně umytá – viditelné nečistoty nebo mapy od hnoje
- ❑ Má špinavé oči, uši, včetně ušní známky
- ❑ Působí nedostatečně trénovaně
- ❑ Není správně ostříhaná
- ❑ Nesprávné postavení zadních končetin
- ❑ Černá nebo hnědá barva v bílé části ocasu
- ❑ Zbytky sena/slámy na břiše či v tlamě

Soutěž mladých stříhačů

Rozhodčí, který posuzuje stříhání sleduje hlavně preciznost stříhače a zda výsledný stříh působí harmonicky, proto je třeba se zaměřit na přechody v oblasti břicha a toplinu. Stříhač musí znát jakou délku nožů použít na určité partie a jak zamaskovat případné nedokonalosti plemence při finálním fittingu. Na některých soutěžích mají mladí chovatelé také časový limit. Za hodinu a půl musí perfektně ostříhat celou jalovici a během dalších dvaceti minut se postarat o finální styling.

Svaz chovatelů holštýnského skotu ČR, z.s.

Benešovská 123, 252 09 Hradištko

IČ: 00507024

DIČ: CZ00507024

Kontakt: e-mail: office@holstein.cz

www.holstein.cz